

Príhovor Vladimíra Báleša, bývalého prezidenta Slovenskej rektorskej konferencie a emeritného rektora Slovenskej technickej univerzity v Bratislave
2. decembra 2022

Slovenská rektorská konferencia oslavuje 30. výročie jej založenia. Jej história je pretkávaná výraznými míľnikmi, v ktorých sa významne podpísala do politicko-spoločenského diania na Slovensku. Čo je podstatné, vždy stála na strane akademických slobôd, ktoré sú deklarované vo vysokoškolskom zákone. A nebolo to jednoduché v minulosti, ako aj v súčasnosti.

Rozhodovanie v SRK nie je jednoduché. Počet vysokých škôl vzrástol z 8 v roku 1990 na súčasných 35. Každá má svoje vlastné záujmy, svoje priority a niekedy je zložitá nájsť konsenzus. Treba podčiarknuť, že i napriek tomu, SRK vedela sa postaviť za zvyšovanie kvality vzdelávania a výskumu na slovenských vysokých školách. Je všeobecne známe, že tam kde sídlia dobré univerzity, tam prichádzajú aj zaujímaví investori. Žijeme v tzv. Priemysle 4.0 a svet sa už chystá na prechod k priemyslu 5.0 Bude to priemysel, ale aj bežná spoločnosť, orientovaná na digitalizáciu, robotiku a umelú inteligenciu. To si už teraz vyžaduje od našich univerzít inováciu študijných programov, tak aby absolventi boli pripravení na túto situáciu.

Politici pred parlamentnými voľbami zdôrazňujú aké dôležité je vzdelávanie a veda, ako treba podporiť vysoké školstvo. Je až zarážajúce ako rýchlo politici po zvolení zabúdajú a rozvoj vysokého školstva. Zrazu už nie je prioritou vlády. Ale sú znepokojení, že málo našich univerzít sa nachádza na slušných miestach v rozličných rankingoch univerzít. Vždy keď sa ma ako prezidenta SRK na to pýtali odpovedal som otázkou. Myslíte si, že by Schumacher vyhral veľkú cenu Formuly jedna, keby mu dali do rúk Trabantu? Ja stále skladám klobúk dole pred našimi dobrými univerzitami, že i napriek takým podmienkam aké majú, sú schopné svojimi pedagogickými a vedeckovýskumnými výsledkami konkurovať zahraničným univerzitám.

A tak prajem Slovenskej rektorskej konferencii lepšie časy na vysokých školách. Aby sa rektori nemuseli báť o prežitie vysokej školy, ale aby viac času mohli venovať na rozvojové programy školy. K tomu nech im je nápomocná Slovenská rektorská konferencia.